

Initiatiefvoorstel

“Kracht van de nacht”

Tien nieuwe nachtinitiatieven in Rotterdam

8 april 2021

E.S. Walgenbach
D66 Rotterdam

D66
rotterdam

Foto: Mark Bolk

Hoofdstuk 1:

De stand van het Rotterdamse nachtleven

Dansen in de nacht, het voelt als een eeuwigheid geleden. Het afgelopen jaar heeft onze stad veel ingeleverd op het gebied van levendigheid. De nacht was het hele jaar gesloten door de coronamaatregelen en ook voor evenementen en festivals was geen ruimte. De Rotterdamse horeca- en eventensector bevinden zich momenteel daardoor in zwaar weer. En dat terwijl Rotterdam deze sectoren keihard nodig heeft om de stad in leven te houden.

In het verlengde daarvan is het dan ook niet meer dan logisch dat D66 recentelijk samen enkele andere partijen uit deze raad, het initiatief heeft genomen om de horeca in Rotterdam een extra steun in de rug te geven met een horecaherstelplan. Hiermee wil D66 de Rotterdamse horecasector een vliegende start geven richting de heropening. Dit voorstel heeft geresulteerd in concrete opbrengsten zoals verlenging van de vergrote terrassen voor de horeca.

Al voordat corona zijn intrede in Nederland deed, stond de levendigheid en het nachtleven in Rotterdam onder druk. Terwijl Rotterdam een groot hart heeft voor de nacht. Dat is de afgelopen jaren kraakhelder geworden. We herinneren ons allemaal nog de grote dansende [demonstratie](#) op het Stadhuisplein “Opstaan voor de nacht” van februari 2019. De onvrede van nachtliefhebbend Rotterdam werd daarmee voelbaar in onze stad. In september 2019 schreef Vers Beton een [reeks artikelen](#) over de stand van het nachtleven in Rotterdam. Later werd bekend dat de toekomst van de horeca op het Stadhuisplein onzeker is. Het nachtleven kan en moet beter. Vriend en vijand lijkt het daarover eens, maar echte verandering lijkt uit te blijven.

Er zijn zorgen over het afkalvende aanbod en het voortbestaan van nachthoreca. Door corona zijn deze zorgen alleen maar toegenomen. Eerder gaven veel Rotterdamse ondernemers aan de gemeente als een grote beperkende factor te ervaren en stelden zij dat de ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling in Rotterdam beperkt is. Zij wijken uit naar andere steden, zoals Amsterdam, Den Haag of Nijmegen. Dit is Rotterdam onwaardig. Een stad met zoveel creativiteit en lef zou goede initiatieven moeten omarmen, verder moeten brengen.

Stand van zaken

Corona overheerst nu nog alle discussies over de (nacht)horeca in stad. Nu de horeca nog dicht is, focussen horecaondernemers zich op overleven en een opening van de terrassen op korte termijn. D66 wil het vizier op de toekomst zetten en vooruitkijken naar een stad die bruist dag en nacht.

Er is veel gebeurd sinds de demonstratie op het Stadhuisplein. Er zijn debatten gevoerd, er is een werkgroep levendige stad opgericht, er zijn moties ingediend en het college heeft meerdere toezeggingen gedaan. Alles om het nachtleven een boost te geven. Hieronder een zo compleet mogelijk overzicht:

1. [Motie: 'Pomp levendigheid in het Rotterdamse nachtleven'](#)

Met de motie 'Pomp levendigheid in het Rotterdamse nachtleven' heeft D66 samen met de VVD, Leefbaar Rotterdam en DENK het college opgeroepen om te komen tot een stedelijke visie op het Rotterdamse nachtleven. Deze zal worden opgesteld in samenwerking met ondernemers, bewoners en liefhebbers. De doelstelling is een bruisend en gebalanceerd nachtleven, met ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Het is de bedoeling dat er in de visie concrete maatregelen worden opgenomen om dit te bereiken. Het idee hierachter is dat met de toenemende populariteit van de stad en de schaarste van ruimte, het nachtleven steeds verder onder druk staat. De schaarste en betaalbaarheid van ruimte, zorgen over mogelijke overlast en druk op het politieapparaat zijn hierin de grootste zorgen. Een visie op het nachtleven kan richting en duidelijkheid geven voor de toekomst en inzicht geven in wat er nodig is dit mogelijk te maken.

Ondersteunend aan deze visie is er een extern onderzoek gedaan door [RISBO](#) naar het huidige Rotterdamse vergunningsstelsel. RISBO concludeert in dit onderzoek dat 24-uursvergunningen schaars zijn en moeilijk te krijgen zijn waardoor nieuwe dynamiek in de nacht onmogelijk wordt gemaakt. En daarnaast geven zij aan dat de gemeente meer kan sturen op levendige horeca en het stimuleren van specifieke soorten horeca. D66 ziet graag dat er, in lijn met de uitkomsten van dit onderzoek, meer mogelijk wordt voor het Rotterdamse nachtleven.

2. [Motie: 'Horeca van de toekomst'](#)

Met de motie 'Horeca van de toekomst' wordt het college verzocht om in aanvulling op de horecagebiedsplannen te komen met een integrale toekomstvisie op de horeca, inspeland op trends en toekomstige stedenbouwkundige ontwikkelingen in de stad. De uitwerking van deze motie zal – net als de hiervoor en hierna genoemde motie – worden meegenomen als onderdeel van een bredere aanpak om te komen tot een integraal horecabeleid.

Bij de [evaluatie van de horecanota 2017-2021](#) heeft het college aangegeven in eerste instantie te werken aan herstel van de horecasector na de zware klappen die het heeft opgelopen gedurende de lockdown. Pas later komt het college met een integrale visie op de horeca.

3. Motie: 'Nachthoreca op Zuid'

Met de motie Nachthoreca op Zuid van DENK en de PvdA wordt het college verzocht om nachthoreca mogelijkheden te onderzoeken in Rotterdam Zuid en hierover te rapporteren aan de gemeenteraad. Het college heeft toegezegd dit onderzoek te verrichten en te betrekken bij bovenstaande onderzoeken. Daarnaast wil het college onderzoeken hoe horeca ingezet kan worden om gebiedsontwikkeling te stimuleren en gebieden buiten de binnenstad op de kaart te zetten. Dit gaat om zowel dag- als nachthoreca.

Bij de behandeling van het Masterplan Feyenoord City zijn de mogelijkheden voor de ontplooiing van (nacht)horeca op Zuid al aan de orde geweest. De verkenning van de verdere mogelijkheden voor nachthoreca op Zuid wordt meegenomen in het kader van de nieuwe horecavisie en -beleidsvorming.

4. Motie: 'Een werkgroep levendige stad'

Met de motie 'Een werkgroep levendige stad' heeft bijna de gehele raad gevraagd om een raads werkgroep 'levendige stad'. Deze werkgroep heeft een groot stadsgesprek georganiseerd om de discussie over het onderwerp te faciliteren. Op 26 september 2019 is in Arminius – georganiseerd door de werkgroep in samenwerking met de griffie – het Raadscafé Levendig Rotterdam gehouden. Hierbij waren diverse gemeenteraadsleden, experts, bewoners en een grote vertegenwoordiging vanuit horeca, evenementen en beleidsmakers aanwezig.

Aan de hand van tafelgesprekken met experts, ondernemers, bewoners en andere betrokkenen worden relevante thema's informatie opgehaald en gebundeld. Dit stadsgesprek zal gebruikt worden als input voor de visie op het Rotterdamse nachtleven.

5. Motie: 'Proef horeca: als je het doet, doe het dan goed'

Met de motie 'Proef horeca: als je het doet, doe het dan goed' heeft de raad het college opgedragen in de zomer van 2019 een proef te organiseren. Dit in overleg met de gebiedscommissie Centrum, ondernemers en politie. Het idee is om te onderzoeken of flexibele sluitingstijden op de Meent en de Witte de Withstraat, waarbij draagvlak onder bewoners gecreëerd wordt, mogelijk is.

Er is later besloten dat de proef zal worden uitgesteld. In 2019 is onderzocht of er condities gecreëerd kunnen worden waarbij de openingstijden verruimd of geflexibiliseerd kunnen worden. Logischerwijs was 2020 vanwege de uitbraak van het coronavirus geen representatief jaar voor gebruik van deze proef en daarom heeft het college besloten de proef voort te zetten tot 1 januari 2022. Bij de proef wordt aandacht besteed aan de

specifieke omstandigheden voor de twee straten, het draagvlak onder bewoners, ondernemers en veiligheidspartners¹.

6. Motie: 'Geef horeca de ruimte in M4H'

Met het aannemen van de motie 'Geef horeca de ruimte in M4H' wordt het college opgedragen ruimte te creëren voor nachthoreca in Merwe-Vierhavens (M4H). In M4H staat toekomstige woningbouw gepland, maar op dit moment is het vooral een groot gebied met veel (leegstaande) industrie. Een ideale locatie om nachthoreca te faciliteren.

Hierover is eveneens een positief advies van de Gebiedscommissie Delfshaven, de wijkmanager en de horecagebiedsadviseur voor afgegeven. Inmiddels is deze motie afgedaan en heeft het college in het Merwevierhavengebied mogelijkheden gecreëerd om (nacht)horeca toe te voegen. Er is in samenwerking met de adviespartners en pandeigenaren onderzocht wat de mogelijkheden zijn, wat heeft geresulteerd tot de mogelijkheid voor nachthoreca in het HAKA-gebouw aan de Vierhavensstraat. Daarnaast is voor Weelde de mogelijkheid van categorie 2 naar 3 (met meer achtergrondmuziek) mogelijk gemaakt. In totaal worden op zes nieuwe locaties horecaontwikkelingen mogelijk gemaakt en worden op drie bestaande horecalocaties de mogelijkheden uitgebreid. Bij verdere ontwikkeling van het bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met (on)mogelijkheden van nachthoreca in de toekomst.

7. Motie: 'Het nodige maatwerk leveren in de horeca'

Rotterdam kent in het huidige stelsel ochtend-, avond- en nachthoreca, waarbij avondhoreca doordeweeks tot 01:00 open mag zijn en in het weekend tot 02:00. Met de motie 'Het nodige maatwerk leveren in de horeca' roept de raad het college op om ook varianten van openingstijden tot 03:00 en 04:00 mogelijk te maken. Er is in de stad namelijk behoefte bij ondernemers om iets langer open te zijn, zonder dat zij direct aanspraak willen maken op een 24-uursvergunning, waarbij de openingstijden volledig vrij zijn. Het college zal richting de nieuwe horecanota met een nieuw voorstel komen. Het voorstel gedaan in deze motie wordt onderschreven door het onderzoek naar het vergunningstelsel gedaan door RISBO. Verwacht wordt dat het college medio 2021 met een afdoeningvoorstel richting de raad komt.

8. Motie: 'We willen dansen in het centrum'

Met de advisering over de horeca gebiedsplannen heeft de Gebiedscommissie Centrum op verschillende plekken in de stad positief geadviseerd over categorie 4 horeca. Het college nam deze adviezen destijds niet over, waarna de motie 'We willen dansen in het centrum' is ingediend en aangenomen. De motie verzoekt het college om het advies van de gebiedscommissie te heroverwegen en de ontwikkeling van categorie 4 horeca in het

¹ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7677612/1/19bb16668>

centrum alsnog mogelijk te maken. In maart 2020 is de motie afgedaan.² Het college geeft in de afdoening aan de oproep te begrijpen en verlevendiging te willen stimuleren. De burgemeester geeft aan tijdelijke initiatieven in onder andere de Delftsestraat mogelijk te willen maken. Daarnaast is er een nachtvergunning (categorie 4) afgegeven voor de kelder van een horeca-inrichting aan het Hofplein. Deze kan hier blijven zitten tot het realiseren van woningen in het gebied.

9. Motie: 'We horen niets'

Met de komst van 220 studentenwoningen van het Erasmus University College, bovenop het Stadhuisplein, bleek dat – na onderzoek door de DCMR – huisvesting en horeca op het Stadhuisplein op de huidige manier niet verenigbaar zijn. De geluidsnormen voor woningen werden 's nachts ernstig overschreden.

Met de motie 'We horen niets' wordt het college opgedragen een onderzoek naar de mogelijkheden en onverminderde exploitatie van de horeca – dat al was toegezegd – snel af te ronden. Daarnaast roept de motie het college en de burgemeester op om alle mogelijke instrumenten in te zetten om de exploitatie van de horeca op het Stadhuisplein blijvend en ongewijzigd mogelijk te maken. Het college heeft eind januari 2020 aangegeven veel waarde te hechten om tot een oplossing te komen zodat de functies wonen en horeca naast elkaar kunnen bestaan. In het tweede kwartaal van 2021 verwacht het college deze motie af te kunnen doen, zodra er ook meer bekend over de procedures vanuit de Raad van State aangaande deze kwestie.

10. Amendement: 'Maatregelen voor beide partijen'

Met het amendement 'Maatregelen voor beide partijen' is in het bestemmingsplan 'Lijnbaankwartier-Coolsingel (bestuurlijke lus), nummer 19bb19563, opgenomen dat er teneinde het geluid op de gevel van de studentenwoningen verder te reduceren, er maatregelen getroffen moeten worden. Er wordt onderzoek gedaan naar welke maatregelen dat zijn aan zowel de kant van de woningen als van de horeca.

Eind januari 2020 werd duidelijk dat de cafés aan het Stadhuisplein wederom door de Raad van State³ in het gelijk zijn gesteld. Er is op dit moment overleg gaande tussen de gemeente, de horeca en Raiffeisen. Geluidstechnici zijn oplossingen aan het verzinnen om én de studenten op een normale manier aan het Stadhuisplein te laten wonen én het lawaai van de cafés te verminderen zonder dat de exploitatie te veel in de weg zit. Gedacht wordt aan een tweede, geluidsdichte glazen gevel voor de appartementen en eventueel een serre voor de cafés. De rechter gaf in het vonnis aan dit een heilzame weg te vinden.

² <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/8421543/1#search=%22dansen%20centrum%22>

³ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@119797/201803188-5-r3/#highlight=coolsingel>

11. Amendement: Behoud nachthoreca in het Schiekadeblok

Bij de Nota van Uitgangspunten voor de herontwikkeling van het Schiekadeblok heeft D66 de positie van de nachthoreca in deze plannen verstevigd. Met dit amendement verzekerde D66 de aanwezigheid van tenminste één horecagelegenheid met een 24-uursvergunning in dit gebied. Hiervoor wordt 1000 vierkante meter beschikbaar gemaakt in de reeds daarvoor beschikbare ruimte.

12. Amendement: Terrasvouchers Rotterdamse horeca

De Rotterdamse horeca heeft door toedoen van Corona zware klappen te verdoen. Met dit amendement zetten D66 en de VVD de middelen uit de Koers van de Stad in om de Rotterdamse horecaondernemers te helpen bij het Coronaproof maken van hun terrassen en/of horecagelegenheid. Er worden vouchers ter waarde van maximaal € 500,- per horecaondernemers beschikbaar gesteld. In totaal maakten D66 en de VVD zo € 220.000,- vrij voor de Rotterdamse horeca.

13. Initiatiefvoorstel: Herstelplan Rotterdamse Horeca

Met dit initiatiefvoorstel sloegen D66, VVD en Leefbaar Rotterdam de handen ineen. Tijdens een stadsgesprek in december 2020 spraken de partijen uitgebreid met diverse horecaondernemers uit de stad. Daarbij is uitgebreid stilgestaan bij het herstel van deze sector na corona. Ook is het vizier op de toekomst gezet en zijn kansen voor een levendiger Rotterdam veelvuldig aan de orde geweest. De opbrengsten uit het stadsgesprek zijn gebundeld in het initiatiefvoorstel. In reactie op dit voorstel heeft het college aangegeven aan de slag te willen gaan met verschillende voorstel uit de nota en samen met de sector te werken aan een verder herstel uit deze crisis.

Noodzaak

De levendigheid van Rotterdam staat onder druk door de coronacrisis. Maar ook voor de crisis laat het aantal moties, debatten en andere lopende zaken zien dat het onderwerp leeft in de politiek. Een meerderheid van de gemeenteraad wil graag verbeteringen. Een meerderheid wil veranderingen. Het is tijd dat er een goed concreet plan komt voor de toekomst van het nachtleven, waar rekening gehouden wordt met de knelpunten. Dit gaat er hopelijk komen met de beloofde visie op de nachthoreca.

Maar een echte boost voor het nachtleven komt niet door beleid, maar door concrete nieuwe initiatieven in de stad ruimte te geven. Daar moet ruimte voor worden gemaakt. Het Rotterdamse nachtleven heeft een steuntje in de rug nodig en de gemeente kan daarin voorzien. Het wordt tijd dat de gemeente in gesprek gaat met ondernemers en nieuwe initiatieven faciliteert.

Concluderend: vooruitlopend op de visie op het nachtleven en de integrale visie op horeca moet er concreet ruimte worden gecreëerd voor nieuwe initiatieven in de stad. De ideeën en creativiteit is er, nu nog plekken en horecavergunningen.

Hoofdstuk 2:

Tien nieuwe 24-uursvergunningen

Om het nachtleven een impuls te geven willen wij het mogelijk maken dat goede nachtiniciatieven werkelijkheid kunnen worden. Ondernemers met een goed idee, waarvoor een 24-uursvergunning noodzakelijk is, moeten de kans krijgen dat idee daadwerkelijk uit te voeren. Om die reden willen wij dat Rotterdam tien nieuwe 24-uursvergunningen gaat verlenen aan de meest waardevolle ideeën voor de stad, op basis van een tender.

Dit idee komt uit Amsterdam, waarbij de gemeente een soortgelijke tender uitschreef waarmee zes nieuwe locaties een 24-uursvergunning konden bemachtigen.⁴ Eerder stelde D66 hier [schriftelijke vragen](#) over aan het college, waarbij het college heeft aangegeven waardering te hebben voor de manier waarop Amsterdam om gaat met het nachtleven. Zij gaven daarbij aan dat het Rotterdamse stelsel echter een ander karakter kent, waardoor er in Rotterdam een groot aantal 24-uursvergunningen zijn. Deze zitten echter lang niet allemaal op zaken die daadwerkelijk bijdragen aan het nachtleven. Zie ook de artikelenreeks van Vers Beton.⁵ Daarnaast zou wat ons betreft het huidige aantal 24-uursvergunningen geen belemmering mogen vormen voor nieuwe initiatieven die de Rotterdamse nacht juist kunnen verrijken.

Een uurtje garen? Een onderzoek naar sluitingstijden in de Rotterdamse horeca

RISBO heeft in 2020 onderzoek gedaan naar de behoeften van Rotterdamse horecaondernemers betreft sluitingstijden en horecavergunningen naar aanleiding van de door D66 ingediende motie. Zij concluderen dat 24-uursvergunningen schaars zijn en moeilijk te krijgen zijn waardoor nieuwe dynamiek in de nacht onmogelijk wordt gemaakt. En daarnaast geven zij aan dat de gemeente meer kan sturen op levendige horeca en het stimuleren van specifieke soorten horeca.

Focus

Zoals eerder beschreven is het doel het nachtleven een impuls te geven. Dit zien wij in een zo breed mogelijke zin. Het idee is dan ook om zo breed mogelijk initiatieven mogelijk te maken. Hierbij denken wij aan clubs, buitenterreinen, hostels, nachtrestaurants. Alle ideeën die een aanvulling denken te zijn voor het huidige aanbod zijn welkom.

⁴ <https://www.at5.nl/artikelen/194004/gemeente-geeft-zes-nieuwe-vergunningen-voor-24-uurs-horeca-uit>

⁵ <https://versbeton.nl/2019/09/aboutaleb-houdt-informatie-achter-in-de-raadsdiscussie-over-meer-nachthoreca/>

Vereisten om mee te doen

Iedereen mag meedoen. Het idee van de tender is zorgen voor meer levendigheid in de nacht en ondernemers de kans geven hun creativiteit daadwerkelijk om te kunnen zetten in initiatieven, zonder dat het huidige vergunningstelsel hier een drempel voor opwerpt.

Hieronder bespreken we de criteria die moeten meetellen.

Beoordelingscriteria van de initiatieven

Wij pleiten voor een kader met criteria waar de gegadigden met hun inschrijvingen aan moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een vergunning. De tien initiatieven die gekozen worden kunnen rekenen op een faciliterende en ondersteunende gemeente. Wij denken aan de volgende criteria:

Een vernieuwend en spraakmakend concept

Er moet sprake zijn van een op zijn minst vernieuwend concept. Initiatieven die creatief zijn, iets creëren dat er nog niet is of een nieuwe doelgroep aanspreken krijgen voorrang op ideeën waarvan gezegd kan worden dat die al voldoende in de stad aanwezig zijn of minder toevoegen aan het Rotterdamse nachtleven.

Spreiding over de stad

De verdeling van de uitgifte van de vergunningen moet gebeuren met oog voor een gewogen spreiding over de stad, inclusief het centrum. Zo willen we bereiken dat er stadsbreed meer reuring ontstaat en meer te doen is. Het ene gebied zal meer geschikt zijn dan het andere, ook omdat ondernemers voorkeuren hebben voor locaties. Een zekere zin van concentratie van de vergunningen in die gebieden is dan ook mogelijk.

We zijn ons ervan bewust dat er in het centrum al een groot aantal locaties zijn met een 24-uurs vergunning, echter hechten wij er toch waarde aan om ook in het centrum meer levendigheid te creëren, te meer omdat dit de laatste tijd juist extra onder druk staat. Wel moet er rekening gehouden worden met de bewoners, de horecagebiedsplannen en de leefbaarheid.

Rotterdamse ondernemers

De inschrijving is vooral bedoeld voor Rotterdamse ondernemers. Er zijn in Rotterdam genoeg talentvolle en creatieve ondernemers die graag iets zouden willen maken van hun stad. Deze zouden voorrang moeten krijgen op ondernemers van buitenaf. Ondernemers van buiten Rotterdam moeten wel een kunnen doen aan de tender.

Ondersteuning door de gemeente

De gemeente zal zoveel als mogelijk ondersteuning bieden aan de gekozen initiatieven. Naast het gebruikelijke begeleiden van ondernemers en hen ondersteunen in het vergunningstraject, valt te denken aan bijvoorbeeld de volgende vormen van ondersteuning:

- Faciliteren in het zoeken naar (betaalbare) locaties
- Revolverend fonds voor leningen om panden te voorzien van goede geluidsisolatie

Beoordeling

Het is van belang dat de initiatieven worden beoordeeld door onafhankelijke experts met verstand van het nachtleven in een stad als Rotterdam. Hierbij valt te denken aan Rotterdamse partijen als Rotterdam Festivals en Stichting N8W8 Rotterdam. Wij pleiten ook voor het betrekken van experts uit andere steden, denk aan Amsterdam en Berlijn. Juridische toetsing is noodzakelijk en daarin zal gemeente Rotterdam het voortouw nemen.

Financiële en juridische context

De uitwerking van dit voorstel is behalve de vereiste ambtelijke capaciteit en de inzet van de beoordelaars kostenneutraal. Initiatiefnemers die uiteindelijk gekozen worden in de tender en hun voorstel mogen realiseren dienen wel de kosten te maken bij o.a. exploitatie, zoals gebruikelijk in Rotterdam.

De uitvoering van dit initiatiefvoorstel wordt meegenomen in de nog op te stellen kaders van de nieuwe horecanota en de herijking van de horecagebiedsplannen.

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Rotterdam,

Gelezen het initiatiefvoorstel “Kracht van de nacht” van raadslid E.S. Walgenbach;

Gelezen de reactie van het college van burgemeester en wethouders;

Gehoord de raadscommissie EDEM;

Besluit het college van burgemeester en wethouders de opdracht te geven:

- Een tender open te stellen waar ondernemers zich kunnen melden met een voorstel voor het verkrijgen van een 24-uursvergunning;
- Deze voorstellen in ieder geval te beoordelen op meerwaarde voor het (huidige) nachtleven in Rotterdam, oorspronkelijkheid, creativiteit en spreiding over de stad;
- Ingediende voorstellen te laten beoordelen door een onafhankelijke commissie met experts;
- Breed te communiceren over deze tender;
- Met mogelijke ondernemers en initiatiefnemers in gesprek te gaan en hen zo goed mogelijk te begeleiden bij het proces en het realiseren van hun voorstel.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d. naar te bepalen.

De griffier,

De voorzitter,